

СЕРЕДНЯ ЗАРПЛАТА: НОТАТКИ БУХГАЛТЕРА

Спецвипуск № 4/2023

**Заробітна
Плата**

profpressa.com

Середня зарплата: нотатки бухгалтера

(Заробітна плата. Спецвипуск № 4/2023)

- ❖ Вступ
- ❖ Повний розрахунковий період: особа перебуває у трудових відносинах більше 12 календарних місяців
- ❖ Неповний розрахунковий період: особа перебуває у трудових відносинах менше 12 календарних місяців
- ❖ Неповний розрахунковий період: прийняття на роботу не у перший день місяця, але в перший робочий
- ❖ Неповний розрахунковий період: немає цілого відпрацьованого місяця
- ❖ Неповний розрахунковий період: настання події в перший день роботи
- ❖ Коригування розрахункового періоду: (не) виключаємо дні відсутності
- ❖ Врахування премій під час розрахунку середньої зарплати
- ❖ Виплати, що (не) враховуються під час розрахунку середньої заробітної плати відповідно до п. 4 Порядку № 100
- ❖ Виплати, що (не) враховуються під час розрахунку середньої заробітної плати за Порядком № 100 згідно з Інструкцією зі статистики зарплати
- ❖ Обчислення відпускних з окладу
- ❖ Обчислення компенсації за невикористану відпустку
- ❖ Обчислення «лікарняних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку страховий стаж більше 6 місяців
- ❖ Обчислення «лікарняних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку страховий стаж менше 6 місяців
- ❖ Обчислення «декретних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку страховий стаж більше 6 місяців
- ❖ Обчислення «декретних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку страховий стаж менше 6 місяців
- ❖ Обчислення середньої зарплати, якщо встановлено годинну ставку

Вступ

Протягом 2023 р. [Порядок](#) обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 08.02.1995 р. № 100 (*далі* — Порядок № 100), та [Порядок](#) обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою КМУ від 26.09.2001 р. № 1266 (*далі* — Порядок № 1266), зазнавали змін, що вплинули на механізм обчислення відповідних виплат.

І, як уже водиться, кожна з внесених змін потребує додаткових роз'яснень Мінекономіки чи Пенсійного фонду. І тут слід відмітити позитивну практику Мінекономіки, яке відразу після внесення змін у Порядок № 100 видає узагальнюючі роз'яснення з прикладами щодо порядку їх застосування. Звичайно, на запити зацікавлених осіб надаються також індивідуальні відповіді. Пенсійний фонд України роз'яснює зміни, що вносяться у Порядок № 1266, у відповідях на індивідуальні запити. Тож у цьому спецвипуску в розділі «Документи для роботи» наводимо добірку оприлюднених роз'яснень Мінекономіки чи Пенсійного фонду щодо застосування змін, внесених у Порядок № 100 та Порядок № 1266.

Запитання передплатників, що надходять на пряму телефонну лінію, свідчать, що дуже актуальними є питання обчислення виплат з окладу (тарифної ставки), а також виплат працівникам, які під час розрахункового періоду не виходили на роботу з тих чи інших причин. Деякі норми цих Порядків схожі, а тому коли змінюється Порядок № 100, окремі бухгалтери намагаються застосувати такі ж самі правила під час застосування Порядку № 1266. Тому окремі питання обчислення середнього заробітку розглядаємо у порівнянні.

Багато хто хоче приклади зі своїми цифрами. Насправді ж, правила обчислення середнього заробітку можна цілком уніфікувати. Для цього варто лише мати нотатки цих правил. Ми спробували їх зробити у цьому спецвипуску. Звичайно, немає меж досконалості, тому ми будемо їх вдосконалювати і доповнювати.

Повний розрахунковий період: особа перебуває у трудових відносинах більше 12 календарних місяців

Якщо особа перебуває у трудових відносинах з роботодавцем більше 12 календарних місяців, у неї завжди так званий повний розрахунковий період 12 або 2 календарних місяці, незалежно від того, чи особа виходила на роботу.

Під повним розрахунковим періодом — 12/2 календарних місяців — слід розуміти період для обчислення відпускних, допомоги по тимчасовій непрацездатності («лікарняних»), допомоги по вагітності та пологах («декретних»), виплати компенсації за невикористану відпустку, матеріальної допомоги тощо, що передують місяцю настання події, з якою пов'язана відповідна виплата, якщо особа перебуває у трудових відносинах з роботодавцем більше 12 календарних місяців.

Особа перебуває у трудових відносинах з 10.01.2022 р.			
Виплата	Місяць настання події	Розрахунковий період	
«Лікарняні»	11.2023 р.	12 міс.	01.11.2022 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.		01.12.2022 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.		01.01.2023 р. – 31.12.2023 р.
«Декретні»	11.2023 р.	12 міс.	01.11.2022 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.		01.12.2022 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.		01.01.2023 р. – 31.12.2023 р.
Відпускні	11.2023 р.	12 міс.	01.11.2022 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.		01.12.2022 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.		01.01.2023 р. – 31.12.2023 р.
Компенсація за невикористану відпустку	11.2023 р.	10 міс.	01.01.2023 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.	11 міс.	01.01.2023 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.	12 міс.	01.01.2023 р. – 31.12.2023 р.
	02.2024 р.	12 міс.	01.01.2023 р. – 31.12.2023 р. для відпусток, належних станом на 31.12.2023 р.

Середня зарплата для матеріальної допомоги	в 11.2023 р.	12 міс.	01.11.2022 р. – 31.10.2023 р.
	в 12.2023 р.		01.12.2022 р. – 30.11.2023 р.
	в 01.2024 р.		01.01.2023 р. – 31.12.2023 р.
Середня зарплата за два попередні місяці (для інших виплат)	в 11.2023 р.	2 міс.	01.09.2023 р. – 31.10.2023 р.
	в 12.2023 р.		01.10.2023 р. – 30.11.2023 р.
	в 01.2024 р.		01.11.2023 р. – 31.12.2023 р.
	Якщо протягом останніх двох календарних місяців, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата, працівник не працював, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за попередні два місяці роботи		

KadrEX
кадровий експерт

КУРС ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

призовників, військовозобов'язаних та резервістів на підприємствах усіх форм власності

**Програма затверджена
Генеральним штабом ЗСУ**

0 800 214 007

ВАША СПЕЦІАЛЬНА ЦІНА

ДО 08.12.2023 Р. — 5700 ГРН

Неповний розрахунковий період: особа перебуває у трудових відносинах менше 12 календарних місяців

Під неповним розрахунковим періодом — цілі календарні місяці з 1 до 1 числа, але менше 12 місяців — слід розуміти період для обчислення відпускних, допомоги по тимчасовій непрацездатності («лікарняних»), допомоги по вагітності та пологах («декретних»), виплати компенсації за невикористану відпустку, матеріальної допомоги, що передують місяцю настання події, з якою пов'язана відповідна виплата, коли особа перебуває у трудових відносинах менше 12 календарних місяців.

Особа перебуває в трудових відносинах з 10.01.2023 р.			
Виплата	Місяць настання події	Розрахунковий період	
«Лікарняні»	11.2023 р.	9 міс	01.02.2023 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.	10 міс.	01.02.2023 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р.
«Декретні»	11.2023 р.	9 міс	01.02.2023 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.	10 міс.	01.02.2023 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р.
Відпускні	11.2023 р.	9 міс	01.02.2023 р. – 31.10.2023 р.
	12.2023 р.	10 міс.	01.02.2023 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р.
Компенсація за невикористану відпустку	11.2023 р.	9 міс.	01.02.2023 р.– 31.10.2023 р.
	12.2023 р.	10 міс.	01.02.2023 р. – 30.11.2023 р.
	01.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р.
	02.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р. для відпусток, належних станом на 31.12.2023 р.
Середня зарплата для матеріальної допомоги	в 11.2023 р.	9 міс	01.02.2023 р. – 31.10.2023 р.
	в 12.2023 р.	10 міс.	01.02.2023 р. – 30.11.2023 р.
	в 01.2024 р.	11 міс.	01.02.2023 р. – 31.12.2023 р.

Особливість неповного розрахункового періоду, коли особа перебуває в трудових відносинах менше 2 календарних місяців, у тому, що в розрахунковий період враховується і місяць прийняття на роботу.

Особа перебуває в трудових відносинах з 10.09.2023 р.			
Середня зарплата за два попередні місяці	Для інших виплат		
	в 11.2023 р.	2 міс.	01.09.2023 р. – 31.10.2023 р.
	в 12.2023 р.		01.02.2023 р. – 30.11.2023 р. ¹
	в 01.2024 р.		01.02.2023 р. – 31.12.2023 р. ¹
¹ Якщо протягом останніх двох календарних місяців, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата, працівник не працював, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за попередні два місяці роботи			

О ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○

ПАКЕТ STANDART

АКЦІЙНА ВАРТІСТЬ

(775) 465 грн/міс

Ваша економія складає –
3720 грн при передплаті на рік
І це ще не все ...
Підключення вашого пакету
до кінця 2023 року в подарунок!

0 800 214 008

profpressa.com

-40%

Неповний розрахунковий період: прийняття на роботу не у перший день місяця, але в перший робочий

Особу може бути прийнято (оформлено) на роботу не з першого числа місяця, проте дата прийняття на роботу є першим робочим днем місяця.

У такому разі для обчислення:

- допомоги по тимчасовій непрацездатності («лікарняних»), допомоги по вагітності та пологах («декретних») — місяць початку трудових відносин **не враховується** до розрахункового періоду;
- відпускних, виплати компенсації за невикористану відпустку, матеріальної допомоги — місяць початку трудових відносин **враховується** до розрахункового періоду як повний місяць.

Прикладом такої ситуації може бути липень 2023 р.: 1–2.07 — вихідні, а 3.07 — перший робочий день місяця^[1].

Особа перебуває в трудових відносинах з 03.07.2023 р.				
Виплата		Місяць настання події	Розрахунковий період	
«Лікарняні»		11.2023 р.	3 міс	01.08.2023 р. – 31.10.2023 р.
		12.2023 р.	4 міс.	01.08.2023 р. – 30.11.2023 р.
		01.2024 р.	5 міс.	01.08.2023 р. – 31.12.2023 р.
«Декретні»	Місяць працевлаштування не враховується	11.2023 р.	3 міс	01.08.2023 р. – 31.10.2023 р.
		12.2023 р.	4 міс.	01.08.2023 р. – 30.11.2023 р.
		01.2024 р.	5 міс.	01.08.2023 р. – 31.12.2023 р.
Відпускні	Місяць працевлаштування	11.2023 р.	4 міс	01.07.2023 р. – 31.10.2023 р.
		12.2023 р.	5 міс.	01.07.2023 р. – 30.11.2023 р.
		01.2024 р.	6 міс.	01.07.2023 р. – 31.12.2023 р.
Компенсація за невикористану відпустку	враховується	11.2023 р.	4 міс	01.07.2023 р. – 31.10.2023 р.
		12.2023 р.	5 міс.	01.07.2023 р. – 30.11.2023 р.
		01.2024 р.	6 міс.	01.07.2023 р. – 31.12.2023 р.

Особливість неповного розрахункового періоду, коли особа перебуває в трудових відносинах менше 2 календарних місяців, у тому, що в розрахунковий період враховується і місяць прийняття на роботу.

Особа перебуває в трудових відносинах з 02.10.2023 р.			
Середня зарплата за два попередні місяці	Для інших виплат		
	в 11.2023 р.	2 міс.	01.10.2023 р. – 31.10.2023 р.
	в 12.2023 р.		01.10.2023 р. – 30.11.2023 р.

❏ Звичайно, було б добре, якби уточнювалося: мається на увазі перший робочий день місяця на підприємстві за звичайної (нормальної) його роботи (наприклад, 5- чи 6-денний 40-годинний робочий тиждень з вихідними в суботу і неділю) чи дата прийняття на роботу є першим робочим днем працівника в місяці прийняття на роботу (якщо він працює за підсумованим обліком робочого часу)? Але, вважаємо, що розробники мали на увазі «класичний випадок», як у жовтні. Тому інші варіанти не розглядаємо, хоча такі запитання й були.

ЗАПРОШУЄМО ДО
TELEGRAM-КАНАЛУ KADREX!

ПІДПИСАТИСЯ НА КАНАЛ

Неповний розрахунковий період: немає цілого відпрацьованого місяця

Особу може бути прийнято (оформлено) на роботу серед місяця або подія, з якою пов'язана виплата, настала в місяці прийняття на роботу.

У такому разі для обчислення:

- допомоги по тимчасовій непрацездатності («лікарняних»), допомоги по вагітності та пологах («декретних») розрахунковий період — фактично відпрацьований час;
- відпускних, виплати компенсації за невикористану відпустку, матеріальної допомоги — розрахункового періоду немає, розрахунки проводяться з окладу (його частини), але не менше мінімальної зарплати (її частини), якщо оклад менший за мінімальну зарплату.

Особа перебуває в трудових відносинах з 05.10.2023 р.				
Виплата	Дата настання події	Розрахунковий період		Розрахунок
«Лікарняні»	21.11.2023 р.	47 к. дн.	05.10.2023 р. – 20.11.2023 р.	З доходу за розрахунковий період
«Декретні»	21.11.2023 р.	47 к. дн.	05.10.2023 р. – 20.11.2023 р.	
Відпускні	21.11.2023 р.	×	Умовні 12 міс.	З окладу
Компенсація за невикористану відпустку	21.11.2023 р.	×	Умовні 10 міс. (для відпусток, належних станом на 31.12.2023 р.)	(його частини), але не менше мінімальної зарплати
Середня зарплата для матеріальної допомоги	21.11.2023 р.	×	Умовні 12 міс.	(її частини), якщо оклад менший за мінімальну зарплату

Особливість неповного розрахункового періоду, коли особа перебуває в трудових відносинах менше 2 календарних місяців, у тому, що в розрахунковий період враховується місяць прийняття на роботу.

Особа перебуває в трудових відносинах з 05.10.2023 р.

Виплата	Дата настання події	Розрахунковий період		Розрахунок
Середня зарплата за два попередні місяці	21.11.2023 р.	Кількість відпрацьованих робочих днів	01.10.2023 р. – 31.10.2023 р.	З доходу за розрахунковий період

ПАКЕТ PREMIUM

KadrEX

АКЦІЙНА ВАРТІСТЬ

(~~995~~) **597** грн/міс

Ваша економія складає – **4776** грн при передплаті на рік
І це ще не все ...
Підключення вашого пакету до кінця 2023 року в подарунок!

0 800 214 008

PROFPRESSA.COM

-40%

Неповний розрахунковий період: настання події в перший день роботи

Якщо подія, з якою пов'язана виплата, настала у перший день роботи:.

- допомога по тимчасовій непрацездатності («лікарняні»), допомога по вагітності та пологах («декретні») визначаються з окладу (його частини) діленням на 30,44, розрахункового періоду немає;
- відпускні, компенсацію за невикористану відпустку, матеріальну допомогу визначають з окладу (його частини), але не менше мінімальної зарплати (її частини), якщо оклад менший за мінімальну зарплату, розрахунковий період умовний.

Аналогічно діють, якщо в розрахунковому періоді немає доходу.

Особа перебуває в трудових відносинах з 21.11.2023 р.			
Виплата	Дата настання події	Розрахунковий період	Розрахунок
«Лікарняні»	21.11.2023 р.	Відсутній	Оклад (його частина) ÷ 30,44
«Декретні»	21.11.2023 р.	Відсутній	
Відпускні	21.11.2023 р.	Умовні 12 міс.	Оклад (його частина), але не менше мінімальної зарплати (її частини), якщо оклад менший за мінімальну зарплату, × 12 ÷ 365
Матеріальна допомога	21.11.2023 р.	Умовні 12 міс.	

Особливість неповного розрахункового періоду, коли особа перебуває в трудових відносинах менше 2 календарних місяців, у тому, що в розрахунковий період враховується місяць прийняття на роботу.

Особа перебуває в трудових відносинах з 21.11.2023 р.			
Виплата	Дата настання події	Розрахунковий період	Розрахунок
Середня зарплата за два попередні місяці	21.11.2023 р.	Умовні 2 міс.	Оклад (його частина), але не менше мінімальної зарплати (її частини), якщо оклад менший за мінімальну зарплату, × 2 ÷ кількість робочих днів за 2 міс. за

5 головних переваг для передплатників системи KadrEX (пакет Premium)

Безоплатний ДОСТУП до трьох профільних
видань

БЕЗЛІМІТНІ консультації наших експертів

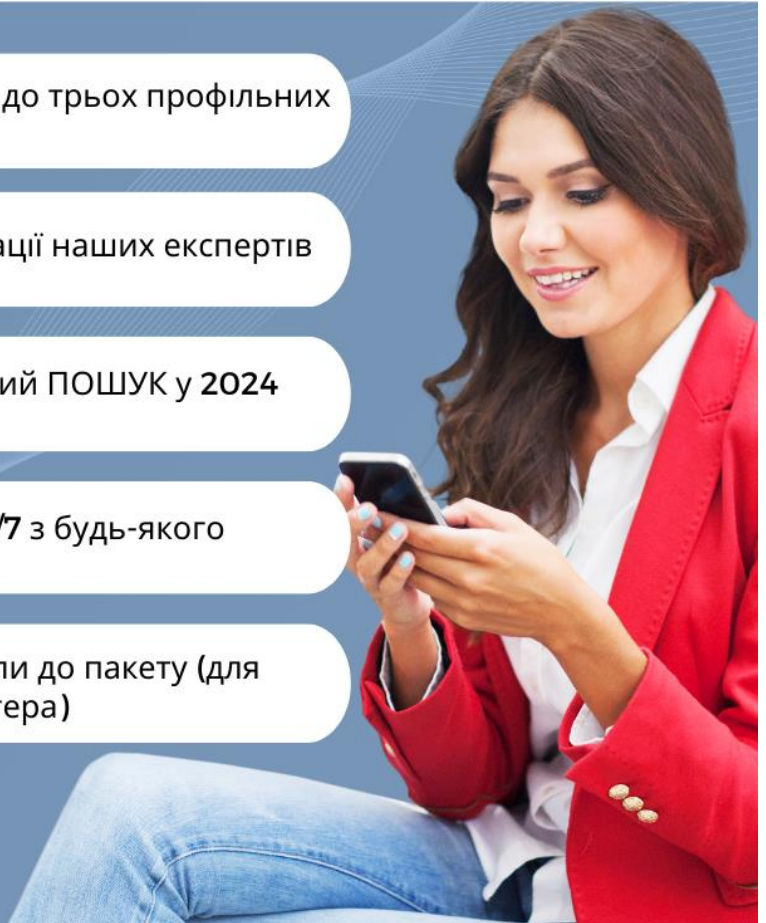
Новий інтелектуальний ПОШУК у 2024
році

Система доступна 24/7 з будь-якого
гаджета

Відкриваємо 2 доступи до пакету (для
кадровика та бухгалтера)

 0 800 214 008

 profpresa.com

Коригування розрахункового періоду: (не)
виключаємо дні відсутності

Відповідно до абзацу сьомого п. 2 Порядку № 100 час, протягом якого працівник згідно із законодавством не працював і за ним не зберігався заробіток або зберігався частково, виключається з розрахункового періоду.

Відповідно до п. 3 Порядку № 1266 із розрахункового періоду виключається період, не відпрацьований з поважних причин.

Період	Відпускні	Середня зарплата за два місяці	Матеріальна допомога	«Лікарняні», «декретні»
«+» — не виключаємо, «-» — виключаємо з розрахункового періоду				
Тимчасова непрацездатність	+	-	-	-
Відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами	+	-	-	-
Відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею 3- чи 6-річного віку	-	-	-	-
Призупинення дії трудового договору	-	-	-	-
Період військової служби, ст. 119 КЗпП:				
• зі збереженням середнього заробітку	+	-	-	+
• без збереження середнього заробітку	-	-	-	-
Відпустка чергова чи додаткова оплачувана	+	-	-	+
Відпустка без збереження заробітної плати (ст. 26, 26 Закону про відпустки)	-	-	-	-
Відпустка без збереження заробітної плати на час воєнного стану, ст. 12 Закону № 2136:				
• згідно з ч. 3 до закінчення воєнного стану	-	-	-	-
• згідно з ч. 4 на 90 к. дн.	-	-	-	-
Відсторонення від роботи у випадках, зазначених у ст. 46 КЗпП	+	-	-	-
Вимушений прогул (через незаконне звільнення)	+	-	-	-

Виконання державних і громадських обов'язків	+	-	-	-
Простій не з вини працівника:				
• з оплатою 2/3 окладу	-	-	-	+
• з оплатою за середнім заробітком	+	-	-	+
Простій з вини працівника	+	+	+	+
Прогол	+	+	+	+
Робота в режимі неповного робочого дня	+	+	+	+
Робота в режимі неповного робочого тижня:				
• за ініціативою працівника	+	+	+	+
• за ініціативою роботодавця	-	-	-	+
Час відрядження, оплачений:				
• за умовами трудового договору	+	+	+	+
• за середнім заробітком	+	-	-	+
Робота у вихідні дні	+	+	+	-
Час, за який відсутні дані про нараховану заробітну плату працівника внаслідок проведення бойових дій під час дії воєнного стану	—	—	—	+

Врахування премій під час розрахунку середньої зарплати

Вид премії	Порядок № 1266¹	Порядок № 100
-------------------	-----------------------------------	----------------------

Місячна, нарахована «місяць у місяць»	Враховується в місяці нарахування, не переноситься і не розподіляється	
Місячна, нарахована у звітному періоді за попередній	Враховується в місяці нарахування, не переноситься і не розподіляється	Переноситься і розподіляється пропорційно до відпрацьованого часу на майбутні періоди, починаючи з місяця нарахування ²
Квартальна		
Річна		
Разова, не пов'язана з періодом нарахування	Враховується в місяці нарахування, не переноситься і не розподіляється	

¹ Якщо нарахування премій припадає на місяць, який повністю виключається з розрахункового періоду, то нараховані в місяці премії не враховуються (лист ПФУ [від 07.04.2023 р. № 13488-15877/Р-03/8-2800/23](#))

² Премії (в тому числі за місяць) та інші заохочувальні виплати за підсумками роботи за певний період під час обчислення середньої заробітної плати враховуються в заробіток періоду, який відповідає кількості місяців, за які вони нараховані, починаючи з місяця, в якому вони нараховані. Для цього до заробітку відповідних місяців розрахункового періоду додається частина, яка визначається діленням суми премії або іншої заохочувальної виплати за підсумками роботи за певний період на кількість відпрацьованих робочих днів періоду, за який вони нараховані, та множенням на кількість відпрацьованих робочих днів відповідного місяця, що припадає на розрахунковий період. Якщо період, за який нараховано премію чи іншу заохочувальну виплату, працівником відпрацьовано частково, під час обчислення середньої заробітної плати враховується сума в розмірі не більше фактично нарахованої суми премії чи іншої заохочувальної виплати.

Виплати, що (не) враховуються під час розрахунку середньої заробітної плати відповідно до п. 4 Порядку № 100

Назва виплати	«+» — виплата враховується, «-» — виплата не враховується		
	Відпускні, компенсація	Середня зарплата за 2 місяці	Матеріальна допомога
Виплати, передбачені п. 4 Порядку № 100			
Виплати за виконання окремих доручень (одноразового характеру), що не входять в обов'язки працівника, за винятком:	-	-	-
• доплат за суміщення професій і посад	+	+	+
• доплат за розширення зон обслуговування або виконання додаткових обсягів робіт	+	+	+
• доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників	+	+	+
• доплат у вигляді різниці в посадових окладах, що виплачується працівникам, які виконують обов'язки тимчасово відсутнього керівника підприємства або його структурного підрозділу і не є штатними заступниками	+	+	+
Одноразові виплати:			
• компенсація за невикористану відпустку	-	-	-
• матеріальна допомога	-	-	-
• допомога працівникам, які виходять на пенсію	-	-	-
• вихідна допомога	-	-	-
• інші одноразові виплати	-	-	-
Компенсаційні виплати на відрядження і переведення (добові, оплата за проїзд, витрати на наймання житла, підйомні, надбавки, що виплачуються замість добових)	-	-	-
Премії за результатами щорічного оцінювання службової діяльності	-	-	-
Премії за винаходи та раціоналізаторські пропозиції, за сприяння впровадженню винаходів і раціоналізаторських пропозицій	-	-	-
Премії за впровадження нової техніки і технології, за збирання і здавання брухту чорних, кольорових і дорогоцінних металів,	-	-	-

збирання і здавання на відновлення відпрацьованих деталей машин, автомобільних шин			
Премії введення в дію виробничих потужностей та об'єктів будівництва (за винятком цих премій працівникам будівельних організацій, що виплачуються у складі премій за результати господарської діяльності)	—	—	—
Грошові і речові винагороди за призові місця на змаганнях, оглядах, конкурсах тощо	—	—	—
Пенсії, державна допомога, соціальні та компенсаційні виплати	—	—	—
Літературний гонорар штатним працівникам газет і журналів, що сплачується за авторським договором	—	—	—
Вартість безплатно виданого спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, мила, змивних і знешкоджувальних засобів, молока та лікувально-профілактичного харчування	—	—	—
Дотації на обіди, проїзд, вартість оплачених підприємством путівок до санаторіїв і будинків відпочинку	—	—	—
Виплати, пов'язані зі святковими та ювілейними датами, днем народження, за довголітню і бездоганну трудову діяльність, активну громадську роботу тощо	—	—	—
Вартість безплатно наданих деяким категоріям працівників комунальних послуг, житла, палива та сума коштів на їх відшкодування	—	—	—
Заробітна плата на роботі за сумісництвом (за винятком працівників, для яких включення її до середнього заробітку передбачено чинним законодавством)	—	—	—
Суми відшкодування шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я	—	—	—
Доходи (дивіденди, проценти), нараховані за акціями трудового колективу і вкладками членів трудового колективу в майно підприємства	—	—	—
Компенсація працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати	—	—	—
Заробітна плата, яка нарахована за час роботи у виборчих комісіях, комісіях всеукраїнського референдуму	—	—	—
Винагороди державним виконавцям	—	—	—

Грошова винагорода за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків	-	-	-
Виплати за час, протягом якого зберігається середній заробіток працівника:			
<ul style="list-style-type: none"> оплата за час виконання державних і громадських обов'язків 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> оплата щорічної і додаткової відпусток 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> оплата праці за час перебування у відрядженні, нарахована в розмірі середнього заробітку, тощо 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> оплата вимушеного прогулу 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> інші виплати за середнім заробітком 	+	-	-
Допомога по тимчасовій непрацездатності	+	-	-
Допомога по вагітності та пологах	+	-	-

Виплати, що (не) враховуються під час розрахунку середньої заробітної плати за Порядком № 100 згідно з Інструкцією зі статистики зарплати

Назва виплати	«+» — виплата враховується, «-» — виплата не враховується		
	Відпускні, компенсація	Середня зарплата за 2 місяці	Матеріальна допомога
Виплати згідно з Інструкцією зі статистики зарплати (перелік неповний)			
Оплата в разі переведення на нижчеоплачувану роботу (пп. 2.1.4)	+	+	+
Оплата праці в натуральній формі (пп. 2.1.7)	+	+	+
Надбавки та доплати до тарифних ставок (окладів, посадових окладів) (пп. 2.2.1), в т. ч. за:			
• роботу у важких і шкідливих та особливо важких і особливо шкідливих умовах праці	+	+	+
• інтенсивність праці	+	+	+
• роботу в нічний час	+	+	+
• керівництво бригадою	+	+	+
• високу професійну майстерність	+	+	+
• класність водіям (машиністам)	+	+	+
• високі досягнення в праці, у т. ч. державним службовцям	+	+	+
• інші надбавки та доплати, у т. ч. доплата до розміру мінімальної заробітної плати	+	+	+
Премії та винагороди, у т. ч. за вислугу років, що мають систематичний характер, незалежно від джерел фінансування, крім сум, зазначених у пп. 2.3.2 Інструкції зі статистики зарплати (пп. 2.2.2)	+	+	+
Оплата роботи в надурочний час і у святкові та неробочі дні (пп. 2.2.4)	+	+	+
Суми виплат, пов'язаних з індексацією заробітної плати (пп. 2.2.7)	+	+	+
Суми компенсації втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати (пп. 2.2.8)	-	-	-
Оплата за невідпрацьований час (пп. 2.2.12):			
• щорічних (основної та додаткових) відпусток та додаткових відпусток працівникам, які мають дітей, в т. ч. суми	+	-	-

грошових компенсацій у разі їх невикористання			
<ul style="list-style-type: none"> • додаткових відпусток (понад тривалість, передбачену законодавством), наданих відповідно до колективного договору 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • додаткових відпусток у зв'язку з навчанням та творчих відпусток 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • додаткових «чорнобильських» відпусток 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • суми заробітної плати, що зберігаються за основним місцем роботи, за час навчання з відривом від виробництва в системі підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • під час залучення до виконання державних або громадських обов'язків у робочий час 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • працівникам-донорам днів обстеження, здавання крові та відпочинку 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • оплата, що зберігається за працівником, який підлягає медичному огляду, за основним місцем роботи за час перебування в медичному закладі на обстеженні 	+	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • оплата простоїв не з вини працівника 	+/-	-	-
Винагороди та заохочення, що здійснюються раз на рік або мають одноразовий характер (пп. 2.3.2):			
<ul style="list-style-type: none"> • винагороди за підсумками роботи за рік, щорічні винагороди за вислугу років (стаж роботи) 	+	+	+
<ul style="list-style-type: none"> • премії, що виплачуються у встановленому порядку за спеціальними системами преміювання, виплачені відповідно до рішень уряду 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> • премії за сприяння винахідництву та раціоналізації, створення, освоєння та впровадження нової техніки і технології, уведення в дію в строк і достроково виробничих потужностей й об'єктів будівництва, своєчасну поставку продукції на експорт та інші 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> • премії за виконання важливих та особливо важливих завдань 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> • одноразові заохочення, не пов'язані з конкретними результатами праці 	—	—	—

(наприклад, до ювілейних та пам'ятних дат, як у грошовій, так і натуральній формі)			
<ul style="list-style-type: none"> грошова винагорода державним службовцям за сумлінну безперервну працю в органах державної влади, зразкове виконання трудових обов'язків 	—	—	—
Матеріальна допомога, що має систематичний характер, надана всім або більшості працівників (на оздоровлення, у зв'язку з екологічним станом)	—	—	—
Виплати соціального характеру у грошовій і натуральній формі (пп. 2.3.4):			
<ul style="list-style-type: none"> страхові внески на користь працівників, пов'язаних з добровільним страхуванням (крім добровільного медичного та пенсійного страхування) 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> оплата або дотації на харчування, у т. ч. в їдальнях, буфетах, профілакторіях 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> оплата за утримання дітей працівників у дошкільних закладах 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> вартість путівок працівникам та членам їхніх сімей на лікування та відпочинок, екскурсії або суми компенсацій, видані замість путівок за рахунок коштів підприємства 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> вартість проїзних квитків, які персонально розподіляються між працівниками, та відшкодування працівникам вартості проїзду транспортом загального користування 	—	—	—
<ul style="list-style-type: none"> інші виплати, що мають індивідуальний характер (оплата квартири та найманого житла, гуртожитків, товарів, продуктових замовлень, абонементів у групи здоров'я, передплати на газети та журнали, протезування, суми компенсації вартості виданого працівникам палива у випадках, не передбачених чинним законодавством) 	—	—	—
Внески підприємств згідно з договорами добровільного страхування працівників і членів їхніх сімей (медичного, пенсійного) (п. 3.5)	—	—	—
Суми вихідної допомоги в разі припинення трудового договору (п. 3.8)	—	—	—
Суми, нараховані працівникам за час затримки розрахунку в разі звільнення (п. 3.9)	—	—	—

Витрати на платне навчання працівників і членів їхніх сімей (п. 3.10)	—	—	—
Витрати на відрядження: добові, вартість проїзду, проживання (п. 3.15)	—	—	—
Надбавки (польове забезпечення) до тарифних ставок і посадових окладів працівників, робота яких виконується вахтовим методом, постійно проводиться в дорозі або має роз'їзний (пересувний) характер (п. 3.16)	—	—	—
Вартість виданого спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, мийних та знешкджувальних засобів, молока та лікувально-профілактичного харчування або відшкодування витрат за придбання в разі невідачі їх роботодавцем (п. 3.19)	—	—	—
Вартість придбаних підприємством проїзних квитків, які персонально не розподіляються між працівниками, а видаються їм у міру потреби для виконання виробничих завдань (п. 3.20)	—	—	—
Витрати на перевезення працівників до місця роботи власним та орендованим транспортом (крім оплати праці водіїв) (п. 3.21)	—	—	—
Витрати на підготовку та перепідготовку кадрів (п. 3.24)	—	—	—
Матеріальна допомога разового характеру (у зв'язку із сімейними обставинами, на оплату лікування, оздоровлення дітей, поховання (п. 3.31)	—	—	—

Обчислення відпускних з окладу

Відповідно до п. 4 Порядку № 100 якщо в розрахунковому періоді у працівника не було заробітної плати, розрахунки проводяться з установлених йому в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.

Такі випадки можливі, якщо середня зарплата обчислюється:

- у перший день роботи;
- із розрахункового періоду виключено час відсутності на роботі згідно із законодавством (абзац сьомий п. 2 Порядку № 100);
- у працівника в розрахунковому періоді не було доходу, наприклад, через відсутність з нез'ясованих причин тощо.

Якщо розмір посадового окладу є меншим за передбачений законодавством розмір мінімальної заробітної плати (МЗП), середня заробітна плата розраховується з установленого розміру мінімальної заробітної плати на час розрахунку.

У разі укладення трудового договору на умовах неповного робочого часу розрахунок проводиться з окладу або МЗП, обчислених пропорційно до умов укладеного трудового договору.

Визначення середньоденної зарплати,
якщо оклад більший / дорівнює МЗП, повна зайнятість

Сума відпускних = (оклад × 12 міс.) ÷ 365 к. дн. × кількість днів відпустки

Приклад. Оклад — 10 000,00 грн. Тривалість відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Сума відпускних:

$$(10\,000,00 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 3287,67 \text{ грн.}$$

Визначення середньоденної зарплати,
якщо оклад більший / дорівнює МЗП, неповна зайнятість

Сума відпускних = (оклад × % зайнятості × 12 міс.) ÷ 365 к. дн. × кількість днів відпустки

Приклад. Оклад — 10 000,00 грн. Працівник працює неповний робочий час — 2 год. щодня, 5-денний 40-годинний робочий тиждень. Тривалість відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Зайнятість працівника: $(2 \text{ год.} \times 5 \text{ роб. дн.}) \div 40 \text{ год.} = 0,25$.

Сума відпускних:

$$(10\,000,00 \times 0,25 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 821,92 \text{ грн.}$$

Визначення середньоденної зарплати,
якщо оклад менший за МЗП, повна зайнятість

Сума відпускних = $(\text{МЗП} \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times \text{кількість днів відпустки}$

Приклад. Оклад — 5000,00 грн. Тривалість відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Порівнюємо: оклад менший за розмір МЗП (6700,00 грн).

Сума відпускних:

$$(6700,00 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 2202,74 \text{ грн.}$$

Визначення середньоденної зарплати,
якщо оклад менший за МЗП, неповна зайнятість

Сума відпускних = $(\text{МЗП} \times \% \text{ зайнятості} \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times \text{кількість днів відпустки}$

Приклад. Оклад — 5000,00 грн. Працівник працює неповний робочий час — 2 год. щодня, 5-денний 40-годинний робочий тиждень. Тривалість відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Зайнятість працівника: $(2 \text{ год.} \times 5 \text{ роб. дн.}) \div 40 \text{ год.} = 0,25$.

Порівнюємо: оклад менший за розмір МЗП (6700,00 грн).

Сума відпускних:

$$(6700,00 \times 0,25 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 550,68 \text{ грн.}$$

**Обчислення компенсації за невикористану
відпустку**

Обчислення середньої заробітної плати для виплати компенсації за невикористані відпустки, на які працівник набув право до 31 грудня 2023 р., проводиться виходячи з виплат, нарахованих у 2023 р.

Сума компенсації = $D \div \text{ДнРП} \times \text{кількість днів відпустки}$,
Сума компенсації = $(O \times \text{РП}_{\text{міс.}}) \div \text{ДнРП} \times \text{кількість днів відпустки}$,

де

Д — дохід за розрахунковий період;

О — оклад / МЗП (частина окладу / частина МЗП);

РП_{міс} — кількість місяців розрахункового періоду у 2023 р.;

ДнРП — кількість календарних днів у розрахунковому періоді у 2023 р.

Приклад 1. Оклад — 10 000,00 грн, повна зайнятість. Працівник працює з 10.01.2022 р., звільняється в грудні 2023 р. Кількість днів невикористаної відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Розрахунковий період: 01.01.2023 р. – 30.11.2023 р. — 11 міс.

Сума компенсації:

$$(10\,000,00 \times 11 \text{ міс.}) \div 334 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 3293,41 \text{ грн.}$$

Приклад 2. Оклад — 10 000,00 грн, повна зайнятість. Працівник працює з 10.03.2023 р., звільняється в грудні 2023 р. Кількість днів невикористаної відпустки — 10 к. дн. У розрахунковому періоді немає доходу.

Розрахунковий період: 01.04.2023 р. – 30.11.2023 р. — 8 міс.

Сума компенсації:

$$(10\,000,00 \times 8 \text{ міс.}) \div 244 \text{ к. дн.} \times 10 \text{ к. дн.} = 3293,41 \text{ грн.}$$

Обчислення «лікарняних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням

страхового випадку страховий стаж більше 6 місяців

Відповідно до п. 28 Порядку № 1266 якщо в розрахунковому періоді перед настанням страхового випадку застрахована особа з поважних причин не мала заробітку або страховий випадок настав у перший день роботи (для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності, в тому числі внаслідок захворювання або травми, що пов'язані з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням), середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку.

Якщо тарифна ставка (посадовий оклад) не встановлюється, розрахунок проводиться виходячи з розміру мінімальної заробітної плати (або її частини), встановленого законом на день настання страхового випадку.

У таких випадках середньоденна заробітна плата за один календарний день визначається шляхом ділення тарифної ставки (посадового окладу), мінімальної заробітної плати або їх частини (у разі, коли особа працює у режимі неповного робочого дня чи тижня) на середньомісячну кількість календарних днів — 30,44.

До уваги беруть загальний страховий стаж працівника (дає право на оплату допомоги в розмірах від 50 % до 100 % середньої зарплати) та норми ст. 12 Закону № 1105 і Порядку № 1266. Якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахована особа має страховий стаж менше шести місяців, допомога по тимчасовій непрацездатності визначається виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачено ЄСВ, але не більше за розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Приклад. Оклад працівника — 10 000 грн, має право на оплату листка непрацездатності в розмірі 60 % середньої зарплати. Доходу в розрахунковому періоді не було. Кількість днів тимчасової непрацездатності — 10.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$10\,000,00 \div 30,44 = 328,52 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з урахування загального страхового стажу:

$$328,52 \times 60 \% = 197,11 \text{ грн.}$$

Сума «лікарняних»:

$$197,11 \times 10 = 1971,10 \text{ грн.}$$

Обчислення «лікарняних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням

страхового випадку страховий стаж менше 6 місяців

Відповідно до п. 28 Порядку № 1266 якщо в розрахунковому періоді перед настанням страхового випадку застрахована особа з поважних причин не мала заробітку або страховий випадок настав у перший день роботи (для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності, в тому числі внаслідок захворювання або травми, що пов'язані з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням), середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку.

Якщо тарифна ставка (посадовий оклад) не встановлюється, розрахунок проводиться виходячи з розміру мінімальної заробітної плати (або її частини), встановленого законом на день настання страхового випадку.

У таких випадках середньоденна заробітна плата за один календарний день визначається шляхом ділення тарифної ставки (посадового окладу), мінімальної заробітної плати або їх частини (у разі, коли особа працює у режимі неповного робочого дня чи тижня) на середньомісячну кількість календарних днів — 30,44.

До уваги беруть загальний страховий стаж працівника (дає право на оплату допомоги в розмірах від 50 % до 100 % середньої зарплати) та норми ст. 12 Закону № 1105 та п. 29 Порядку № 1266. Якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахована особа має страховий стаж менше шести місяців, допомога по тимчасовій непрацездатності визначається виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачено ЄСВ, але не більше за розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Варіант 1. Фактична середньоденна зарплата менша за мінімальну

Оклад працівника — 10 000 грн, має право на оплату листка непрацездатності в розмірі 60 % середньої зарплати. Доходу в

розрахунковому періоді не було. Кількість днів тимчасової непрацездатності — 10.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$10\,000,00 \div 30,44 = 328,52 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з урахування загального страхового стажу:

$$328,52 \times 60 \% = 197,11 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з мінімальної:

$$6700,00 \div 30,44 = 220,11 \text{ грн.}$$

Порівнюємо фактичну середньоденну зарплату та обчислену з мінімальної:

$$197,11 < 220,11$$

Сума «лікарняних»:

$$197,11 \times 10 = 1971,10 \text{ грн.}$$

Варіант 2. Фактична середньоденна зарплата більша за мінімальну

Оклад працівника — 10 000 грн, має право на оплату листка непрацездатності в розмірі 70 % середньої зарплати. Доходу в розрахунковому періоді не було. Кількість днів тимчасової непрацездатності — 10.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$10\,000,00 \div 30,44 = 328,52 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з урахування загального страхового стажу:

$$328,52 \times 70 \% = 229,96 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з мінімальної:

$$6700,00 \div 30,44 = 220,11 \text{ грн.}$$

Порівнюємо фактичну середньоденну зарплату та обчислену з мінімальної:

$$229,96 > 220,11$$

Сума «лікарняних»:

$$220,11 \times 10 = 2201,10 \text{ грн.}$$

Обчислення «декретних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням

страхового випадку страховий стаж більше 6 місяців

Відповідно до п. 28 Порядку № 1266 якщо в розрахунковому періоді перед настанням страхового випадку застрахована особа з поважних причин не мала заробітку або страховий випадок настав у перший день роботи (для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності, в тому числі внаслідок захворювання або травми, що пов'язані з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням), середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку.

Якщо тарифна ставка (посадовий оклад) не встановлюється, розрахунок проводиться виходячи з розміру мінімальної заробітної плати (або її частини), встановленого законом на день настання страхового випадку.

У таких випадках середньоденна заробітна плата за один календарний день визначається шляхом ділення тарифної ставки (посадового окладу), мінімальної заробітної плати або їх частини (у разі, коли особа працює в режимі неповного робочого дня чи тижня) на середньомісячну кількість календарних днів — 30,44.

Допомога виплачується незалежно від загального страхового стажу в розмірі 100 % середньої зарплати, але до уваги беруть норми ст. 12, 19 Закону № 1105. Якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахована особа має страховий стаж менше шести місяців, допомога по вагітності та пологах визначається виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачено ЄСВ, але не більше за розмір допомоги, обчислений із двократного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Сума допомоги по вагітності та пологах у розрахунку на місяць не повинна перевищувати розмір максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися страхові внески, та не може бути меншою за розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Приклад. Оклад працівниці — 10 000 грн. «Декретні» нараховують у розмірі 100 % середньої зарплати. Доходу в розрахунковому періоді не було. Кількість днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами — 126.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$10\,000,00 \div 30,44 = 328,52 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з мінімальної:

$$6700,00 \div 30,44 = 220,11 \text{ грн.}$$

Мінімальна сума «декретних»:

$$220,11 \times 126 = 27\,733,86 \text{ грн.}$$

Сума «декретних» до виплати:

$$328,52 \times 126 = 41\,393,52 \text{ грн.}$$

KadrEX
COMMUNITY

КАДРОВА ВЗАЄМОДОПОМОГА

Обчислення «декретних» з окладу, якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку страховий стаж менше 6 місяців

Відповідно до п. 28 Порядку № 1266 якщо в розрахунковому періоді перед настанням страхового випадку застрахована особа з поважних причин не мала заробітку або страховий випадок настав у перший день роботи (для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності, в тому числі внаслідок захворювання або травми, що пов'язані з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням), середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку.

Якщо тарифна ставка (посадовий оклад) не встановлюється, розрахунок проводиться виходячи з розміру мінімальної заробітної плати (або її частини), встановленого законом на день настання страхового випадку.

У таких випадках середньоденна заробітна плата за один календарний день визначається шляхом ділення тарифної ставки (посадового окладу), мінімальної заробітної плати або їх частини (у разі, коли особа працює у режимі неповного робочого дня чи тижня) на середньомісячну кількість календарних днів — 30,44.

Допомога виплачується незалежно від загального страхового стажу в розмірі 100 % середньої зарплати, але до уваги беруть норми ст. 12, 19 Закону № 1105. Якщо протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахована особа має страховий стаж менше шести місяців, допомога по вагітності та пологах визначається виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачено ЄСВ, але не більше за розмір допомоги, обчислений із двократного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Сума допомоги по вагітності та пологах у розрахунку на місяць не повинна перевищувати розміру максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися страхові внески, та не може бути меншою за

розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.

Приклад 1. Оклад працівниці — 10 000 грн. «Декретні» нараховують в розмірі 100 % середньої зарплати. Доходу в розрахунковому періоді не було. Кількість днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами — 126.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$10\,000,00 \div 30,44 = 328,52 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з мінімальної:

$$6700,00 \div 30,44 = 220,11 \text{ грн.}$$

Сума «декретних» з окладу:

$$328,52 \times 126 = 41\,393,52 \text{ грн.}$$

Мінімальна сума «декретних»:

$$220,11 \times 126 = 27\,733,86 \text{ грн.}$$

Максимальна сума «декретних»:

$$220,11 \times 2 \times 126 = 55\,467,72 \text{ грн.}$$

Порівнюємо:

$$27\,733,86 < 41\,393,52 < 55\,467,72$$

Сума «декретних» до виплати: 41 393,52 грн.

Приклад 2. Оклад працівниці — 15 000 грн. «Декретні» нараховують в розмірі 100 % середньої зарплати. Доходу в розрахунковому періоді не було. Кількість днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами — 126.

Визначаємо середньоденну зарплату з окладу:

$$15\,000,00 \div 30,44 = 492,77 \text{ грн.}$$

Визначаємо середньоденну зарплату з мінімальної:

$$6700,00 \div 30,44 = 220,11 \text{ грн.}$$

Сума «декретних» з окладу:

$$492,77 \times 126 = 62\,089,02 \text{ грн.}$$

Мінімальна сума «декретних»:

$$220,11 \times 126 = 27\,733,86 \text{ грн.}$$

Максимальна сума «декретних»:

$$220,11 \times 2 \times 126 = 55\,467,72 \text{ грн.}$$

Порівнюємо:

$$27\,733,86 < 62\,089,02 > 55\,467,72$$

Сума «декретних» до виплати: 55 467,72 грн.

Обчислення середньої зарплати, якщо встановлено годинну ставку

Порядок № 100 і Порядок № 1266 за відсутності доходу в розрахунковому періоді (за відсутності розрахункового періоду) передбачають обчислення середньої зарплати з окладу (тарифної ставки). Однак не визначають, як бути, якщо працівнику встановлюють годинну ставку.

Мінсоцполітики в листі [від 23.05.2017 р. № 262/0/86-17/273](#) у відповідь на запитання, як обчислити допомогу по тимчасовій непрацездатності в разі, якщо оплата праці працівників на підприємстві здійснюється за погодинною системою оплати праці, рекомендувало місячну тарифну ставку на момент настання страхового випадку розрахувати як добуток погодинної тарифної ставки в місяці настання страхового випадку на норму робочого часу в цьому місяці. Далі обчислення середньоденної заробітної плати в місяці настання страхового випадку необхідно здійснювати шляхом ділення тарифної ставки в місяці настання страхового випадку на середньомісячну кількість календарних днів (30,44).

Аналогічного роз'яснення для цілей обчислення відпускних не знаходимо, тому можна діяти за аналогією, закріпивши цей механізм у колективному договорі чи в положенні про оплату праці.

Можливий ще один підхід до вирішення цього питання — за аналогією з [постановою](#) КМУ «Про визначення та застосування мінімальної заробітної плати в погодинному розмірі» від 05.05.2010 р. № 330. Нею встановлено, що мінімальна заробітна плата в погодинному розмірі визначається виходячи з розміру мінімальної заробітної плати на місяць та середньомісячної норми тривалості робочого часу за рік за 40-годинного робочого тижня. Відповідно, місячний оклад (тарифну ставку) можна обчислити зворотним чином: середньомісячну норму тривалості робочого часу за рік за 40-годинного робочого тижня помножити на годинну ставку.

Цей механізм також можна закріпити в колективному договорі чи положенні про оплату праці.

Варіант 1. Годинна ставка — 50 грн. Норма тривалості робочого часу в місяці настання страхового випадку — 168 год. (грудень 2023 р.).

Місячна тарифна ставка:

$$168 \text{ год.} \times 50 = 8400,00 \text{ грн.}$$

Середньоденна зарплата для обчислення «лікарняних»:

$$8400,00 \div 30,44 = 275,95 \text{ грн.}$$

Середньоденна зарплата для обчислення відпускних:

$$(8400,00 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 = 276,16 \text{ грн.}$$

Варіант 2. Годинна ставка — 50 грн. Норма тривалості робочого часу у 2023 р. — 2080 год.

Середньомісячна норма тривалості робочого часу:

$$2080 \div 12 = 173,33 \text{ год.}$$

Місячна тарифна ставка:

$$173,33 \text{ год.} \times 50 = 8666,50 \text{ грн.}$$

Середньоденна зарплата для обчислення «лікарняних»:

$$8666,50 \div 30,44 = 284,71 \text{ грн.}$$

Середньоденна зарплата для обчислення відпускних:

$$(8666,50 \times 12 \text{ міс.}) \div 365 = 284,93 \text{ грн.}$$

Враховуючи, що річна норма тривалості робочого часу у зв'язку із запровадженням і продовженням воєнного стану періодично змінюється, варіант 1 практичніший.

КУРС ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

призовників, військовозобов'язаних
та резервістів на підприємствах
усіх форм власності

**Програма затверджена
Генеральним штабом ЗСУ**

0 800 214 007

ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО КУРС

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

робочої навчальної програми підвищення кваліфікації “Організація та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів на підприємствах усіх форм власності” розробленої Приватним акціонерним товариством “Вищий навчальний заклад “Міжрегіональна академія управління персоналом” (вх. № 83946/С від 19.09.2023)

Посада особи, яка погоджує проєкт листа (програми)	Зауваження та пропозиції (за наявності), військове звання, підпис, Ім'я ПРІЗВИЩЕ, дата погодження, гербова печатка структурного підрозділу
Заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил України	ПОГОДЖЕНО генерал-майор Володимир КОВАЛЬ вересня 2023 року